

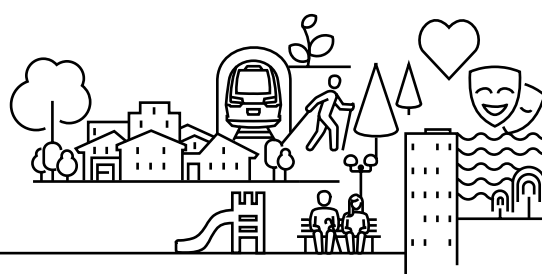

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2025-2026

Bråten barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSdokumenter	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	4
3.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	5
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	5
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	6
4.1 BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	6
4.2 OMSORG	7
4.3 LEK	7
4.4 DANNING.....	7
4.5 LÆRING	8
4.6 VENNSKAP OG FELLESSKAP	8
4.7 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	9
4.8 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	9
4.9 BARNEHAGENS FASTE TEMA	10
5 BARNS MEDVIRKNING	11
5.1 BARN OG UNGE MEDVIRKER	11
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	12
6.1 PROGRESJON	13
6.2 DIGITAL PRAKSIS	13
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	13
7 OVERGANGER.....	14
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	14
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	14
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	15
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	15
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	17
10. PLAN FOR VURDERING.....	18
11. KILDER OG REFERANSER	19

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 02.07.2025

Barnehagens styrer: Trine Busch

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2025-2028:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte får riktig innsats tidlig nok.

Riktig innsats tidnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2025-2028](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Barnehagens visjon:

Lek, læring og latter – en barnehage full av skatter.

Vi har fokus på læring gjennom lek.

Vi er en barnehage med fokus på humor og glede.

Barnehagens hovedsatsningsområde i år vil være *språk, og det fysiske utemiljøet*.

3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Språk:

I år vil barnehagen ha et særlig fokus på språk, med vekt på bruk av ASK-symboler (alternativ og supplerende kommunikasjon). Språk er nøkkelen til lek, læring, vennskap og deltakelse – og derfor er det avgjørende at alle barn får støtte i sin språkutvikling, uansett forutsetninger.

Ved bruk av ASK-symboler i hverdagen skaper vi et inkluderende språkmiljø der alle barn får flere måter å uttrykke seg på. Dette styrker ikke bare barn med forsinket eller alternativ språkutvikling, men gir også støtte til barn som er i tidlig språkutvikling, flerspråklige barn og barn som trenger visuell støtte for å forstå og delta.

Gjennom lek, samlingsstunder, rutiner og aktiviteter vil vi integrere ASK-symboler som en naturlig del av kommunikasjonen. Målet er å fremme et miljø der alle barn blir sett, hørt og forstått. Og der språk er noe vi bygger sammen.

Det fysiske utemiljøet:

I år vil barnehagen ha et særlig fokus på det fysiske utemiljøet. Uteområdet er en viktig arena for barns lek, utforskning og utvikling. Gjennom varierte og inspirerende omgivelser får barna mulighet til å bruke kroppen, utvikle motoriske ferdigheter, samarbeide, løse utfordringer og oppleve mestring.

Et godt tilrettelagt utemiljø fremmer kreativitet, nysgjerrighet og sosialt samspill. Ved å videreutvikle og tilpasse uteområdet ønsker vi å skape et inkluderende og trygt miljø der alle barn kan finne noe som engasjerer og utfordrer dem.

Uteområdet bak barnehagen er helt magisk. Her er det masse potensiale, og vi ønsker derfor å videreutvikle dette området. Vi ønsker å være «Den lille barnehagen i eventyrskogen».

3.2 Satsingsområdene

Språk:

- Styrker barns mulighet til å uttrykke seg – gir flere måter å kommunisere på, både verbalt og visuelt.
- Skaper et inkluderende språkmiljø – alle barn får tilgang til kommunikasjon, uansett språklig nivå eller behov, og alle barna kan påvirke sin hverdag.
- Gir visuell støtte til forståelse og språkutvikling – ASK-symboler hjelper alle barn, uansett språkbakgrunn til å forstå rutiner, begreper og beskjeder. Symboler fungerer også som bro mellom språk og gir trygghet i kommunikasjon.
- Fremmer sosial deltakelse – barn kan lettere delta i lek og samspill når de har verktøy for å uttrykke seg.

Det fysiske utemiljøet:

- Styrker barns motoriske utvikling – gir rom for bevegelse, balanse og koordinasjon.
- Fremmer kreativitet og utforskertrang – varierende omgivelser inspirerer til fantasilek og nysgjerrighet.
- Støtter sosialt samspill – uteområdet gir naturlige rammer for samarbeid, rollelek og vennskap.
- Gir mulighet for helhetlig læring – natur og uteaktiviteter knyttes til fagområdene i rammeplanen.
- Skaper mestring og trygghet – barn får utfordringer tilpasset sitt nivå og opplever mestring.
- Bidrar til trivsel og livsglede – frisk luft og fysisk aktivitet gir energi og glede i hverdagen.
- Gir rom for medvirkning – barna kan få påvirke hvordan uteområdet brukes og utvikles.

3.3 Kompetanseutvikling

Barnehagen arbeider kontinuerlig med kompetansehevende tiltak gjennom hele barnehageåret. Dette gjør vi gjennom refleksjoner, evaluering og planlegging på personalmøter, avdelingsmøter, refleksjonsgrupper og ledermøter. Personalet deltar også på ulike fagsamlinger, nettverk, leser faglitteratur og er på kurs. Personalet deler erfaringer med hverandre for å øke bevisstheten og kompetanse. Rammeplanen brukes aktivt av personalet til planlegging, evaluering og refleksjon av det pedagogiske arbeidet.

Plandager og personalmøter har fastsatte temaer i tråd med satsningsområdene våre. Dette er faglige møter hvor personalet reflekterer, evaluerer, har erfaringsutveksling og får påfyll av ny kunnskap.

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling (Rammeplanen 2017, side 19).

4.1 Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehagen jobber i tråd med føringene i Rammeplan for barnehage fastsatt av Kunnskapsdepartementet 24. april 2017 med hjemmel i lov om barnehager 17. juni 2005. Rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver.

Her står det beskrevet hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på, som verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som er forankret i menneskerettighetene og fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Fagområdet Etikk, religion og filosofi beskriver barnehagens mandat når det gjelder å legge til rette for å skape verdier, normer og holdninger som skal gi barn kunnskap om livssynsmangfold og kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og erfaring med kulturelle uttrykk og dens egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for mangfoldet og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

Barnehagen skal bidra til at barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. Den skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Fagområdet Nærmiljø og samfunn beskriver hvordan barnehagen skal bidra til å gjøre barna kjent med nærmiljø, samfunn og verden. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet, og barn skal få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Barnehagen har ulike markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og andre tradisjoner som er aktuelle, eksempelvis pride, nasjonaldager, halloween og karneval. Markeringer må for øvrig sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

Aktiviteter i forbindelse med disse markeringene bidrar til å sikre etterlevelse av kravene stilt til barnehagen gjennom Rammeplan for barnehagen og lov om barnehage.

4.2 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplanen 2017, side 19).

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være sensitive og lydhøre ovenfor barnas signaler og uttrykk
- Personalet skal støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg fra andre barn
- Personalet skal bidra til å skape vennskap på tvers av avdelinger og alder

4.3 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre (Rammeplanen 2017, side 20).

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal legge til rette for et stimulerende lekemiljø
- Personalet skal legge til rette for mindre lekegrupper
- Personalet skal legge til rette for lek på tvers av avdelingene og alder
- Personalet skal være tilstedeværende voksne som både tar initiativ til lek og bidrar til at alle kommer inn i leken

4.4 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og

følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rammeplanen 2017, side 21).

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet
- Personalet jobber for å fremme barnas egne synspunkter og meninger
- Personalet skal legge til rette for at barna føler tilhørighet i gruppa

4.5 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen 2017, side 22).

- Personalet skal skape et læringsmiljø som følger barnas alder, interesse og utviklingsnivå
- Personalet skal legge til rette for barnas nysgjerrighet, og skape undring
- Personalet skal legge til rette for smågrupper for å fremme gode læringsarenaer

4.6 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov (Rammeplanen 2017, s. 22).

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal legge til rette for vennskap gjennom smågrupper på avdeling, og gjennom fellesskapet i barnehagen
- Personalet skal bidra til å skape felles opplevelser slik at alle barn føler en tilhørighet til gruppa
- Personalet arbeider med å ivareta barnas selvfølelse og barnegruppas behov

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.7 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (Rammeplanen 2017, side 23).

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Personalet skal oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- Personalet skal inkludere alle barn i språkstimulerende aktiviteter
- Personalet anerkjenner barns ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, både verbalt og nonverbalt

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

4.8 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og

meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet (Rammeplanen 2017, side 47).

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Barnehagens planer og aktiviteter er forankret i rammeplanen og rammeplanens fagområder
- Personalet etterstreber å synliggjøre hvilke fagområder vi jobber med fra periode til periode
- Personalet jobber tverrfaglig, slik at barna opplever det pedagogiske innholdet meningsfullt og morsomt

4.9 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen (Rammeplanen 2017, side 27).

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

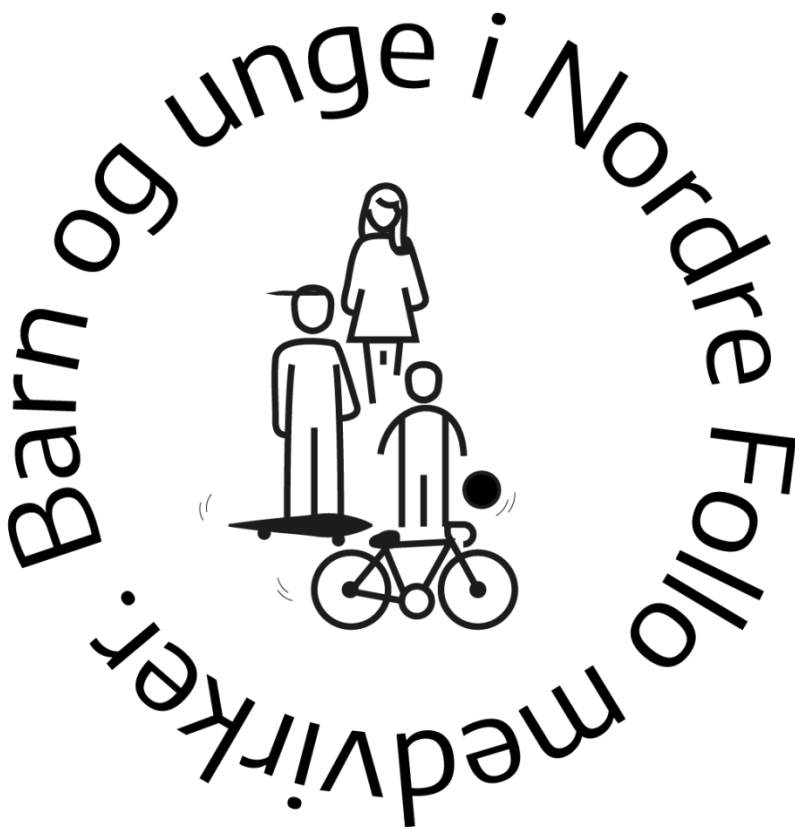
- Personalet skal være tilstedeværende voksne som møter barn som subjekter, og lytter aktivt til deres ønsker og interesser
- Personalet har en grunnleggende holdning til barn som medmennesker der alle barn og deres innspill blir tatt på alvor
- Personalet toner seg inn hos barna og tolker deres uttrykk og behov

5.1 Barn og unge medvirker

Kommunikasjonsavdelingen har utviklet et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket. Barn og unge har en lovfestet rett til å medvirke, si sin mening og bli hørt. Kommuneplanen sier også at det skal legges til rette for at barn og unge kan delta når kommunen planlegger og utvikler tjenester og lokalsamfunn. Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Den er utarbeidet på grunnlag av Demokratimeldingen fra 2021, og i samspill med elever i valgfaget «Demokrati i praksis» ved Hellerasten skole.

Et av tiltakene i handlingsplanen, rettet mot ansatte i kommunen som jobber med planlegging og tjenesteutvikling, er: Det skal utarbeides et eget ikon/symbol som markerer sider i planen der barn og

unge har medvirket eller blitt hørt. Symbolet skal brukes av ALLE som skriver planer for kommunen, der barn og unge skal medvirke.

Les mer på kommunens nettside

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tilpasser arbeidsmåter og innhold for å møte hvert barns behov
- Personalgruppen arbeider systematisk med planlegging, dokumentasjon og vurdering
- Personalet jobber for at barna skal møte utfordringer som er tilpasset alder og utviklingsnivå

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (Rammeplanen 2017, side 44).

Barnehagens tiltak:

- Personalet tilpasser arbeidsmåter og innhold for å møte hvert barns behov
- Personalgruppen arbeider systematisk med planlegging, dokumentasjon og vurdering
- Personalet jobber for at barna skal møte utfordringer som er tilpasset alder og utviklingsnivå

6.3 Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)

- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole/SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplanen 2017, side 33).

Barnehagens tiltak:

- Nye barn blir invitert til besøksdager
- Nye småbarnsforeldre inviteres til foreldremøte før oppstart
- Nye barn blir tildelt en tilknytningsperson
- Nye foreldre blir tilbudt oppstartssamtale

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Rammeplanen 2017, side 33).

Barnehagens tiltak:

- Barna besøker ny avdeling – og blir kjent før de går ut i ferie
- Personalet er bevisst på å bli kjent med alle barn
- Personalet har interne overføringssamtaler med ny avdeling
- Alle barn får velkomstbrev ved internt bytte

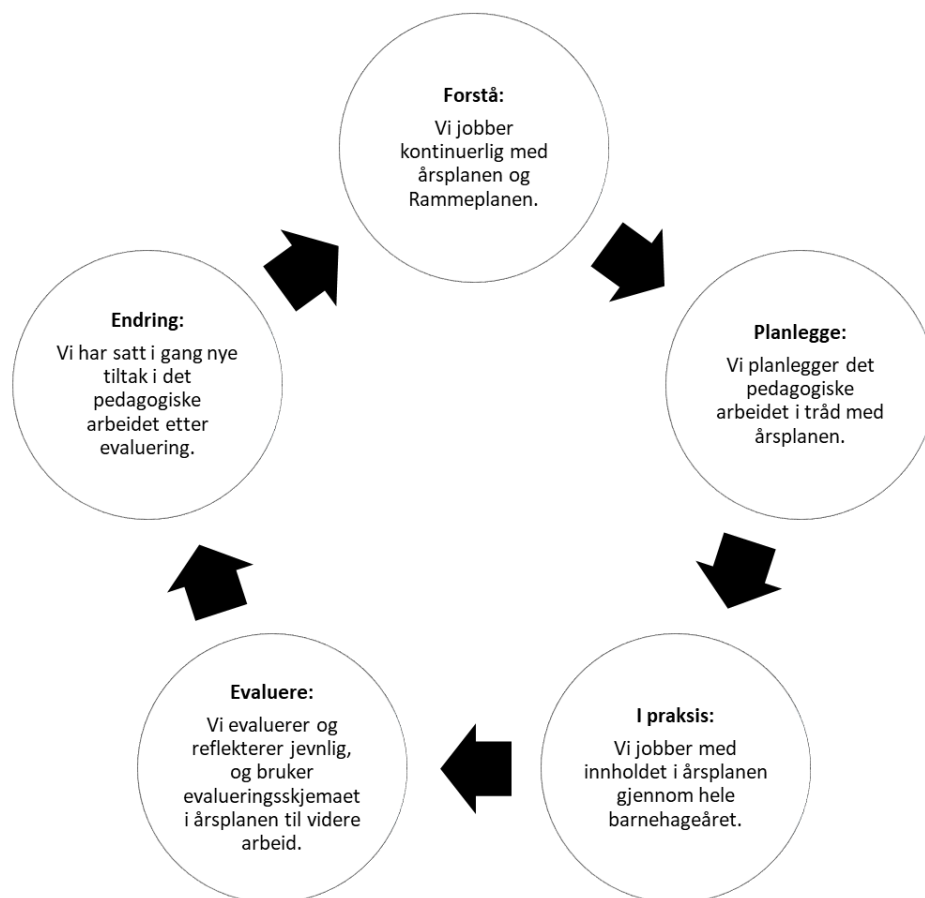
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (Rammeplanen 2017, side 33).

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen etterstreber å samle alle førskolebarna på en avdeling
- Barnehagen har førskolegrupper en gang i uka
- Personalet legger til rette for at skolestarterne har med erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag for å starte på skolen

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre (Rammeplanen 2017, side 37).

Barnehagens tiltak:

- Personalet gjennomfører barnesamtaler og observasjon for å kartlegge barnas trivsel og interesse
- Vi utarbeider mål for enkeltbarn og barnegruppen som helhet basert på refleksjoner og observasjoner

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen 2017, side 38).

Barnehagens tiltak:

- Personalet evaluerer det pedagogiske innholdet basert på Rammeplanens fagområdet
- Personalet evaluerer jevnlig på avdelingsmøter, ledermøter og personalmøter

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker blant annet bilder som dokumentasjon
- Personalet benytter dagstavle/IST for å dokumentere dagen-i-dag
- Personalet benytter månedsplan for dokumentasjon av arbeidet i tråd med Rammeplanen
- Personalet bruker dokumentasjonen til videre planlegging og evaluering

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning Oppstartssamtaler	14.08 og 15.08 = Planleggingsdager – barnehagen er stengt.
September	09.09 – Foreldremøte Uke 37 og 38 - Brannvernuker	
Oktober	24.10 – Markerer FN-dagen Foreldresamtaler	
November		14.11 = Planleggingsdag – barnehagen er stengt.
Desember	01.12 – Juleverksted med foreldre kl.15- 16.30 04.12 – Barnas julebord 12.12 – Lucia med foreldre 18.12 - Nissefest	24.12, 25.12, 26.12 og 31.12 – Barnehagen er stengt
Januar	SU-møte – dato kommer	02.01 = Planleggingsdag – barnehagen er stengt
Februar	06.02 – Samefolkets dag 12.02 - Karneval	
Mars	09.03 - Foreldremøte	
April	Uke 13 – Påskelunsj for barna	01.04 = Onsdag før skjærtorsdag – barnehagen er stengt 02.04 + 03.04 = påske – barnehagen er stengt
Mai	Uke 19 – Dugnad 13.05 – 17.mai feiring Uke 21 +22- Trafikkuker 27.05 – Foreldremøte for nye foreldre	01.05 = Offentlig høytidsdag – barnehagen er stengt 14.05 = Kristi himmelfartsdag – barnehagen er stengt 15.05 = plandag – barnehagen er stengt 25.05 = 2.pinsedag – barnehagen er stengt
Juni	11.06 – Sommerfest med foreldre kl.15.30-17.30, i regi av FAU Uke 25 – Sommertur for barna SU-møte – dato kommer	
Juli		Uke 28 og 29 – barnehagen er sommerstengt Uke 30 – Sommeråpen barnehage etter behov i kommunen

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

	Hvordan skal vi jobbe med de ulike områdene/evaluering
AUGUST	
Årsplan	Implementere årsplan: • Hva ønsker avdelingen å ha spesielt fokus på mtp de ulike områdene i årsplan? • Hvordan ønsker avdelingen å jobbe med mtp satsningsområdene?
SEPTEMBER	
Årsplan	Omsorg, lek + vennskap og fellesskap: • Hvordan ønsker avdelingen å jobbe med dette området? • Hva skal avdelingen ha fokus på?
OKTOBER	
Årsplan	Læring og danning: • Hvordan ønsker avdelingen å jobbe med dette området? • Hva skal avdelingen ha fokus på?
NOVEMBER	
Årsplan	Vennskap og fellesskap + kommunikasjon og språk: • Hvordan organiserer vi smågrupper hos oss? • Hva ønsker vi at barna skal få ut av smågrupper? • Hvordan kan smågrupper fremme lek, fellesskap og språk? • Hvordan kan vi skape et rikt språkmiljø hos oss?
DESEMBER	
Årsplan	Barnehagens fagområder: • Kjenner alle godt til fagområdene? • Hvordan planlegger vi aktiviteter i tråd med fagområdene? • Er vi gode på å evaluere hva fagområdene fremmer hos barna når vi jobber med de ulike fagområdene?
JANUAR	
Årsplan	Halvårsevaluering: • Hvordan har vi jobbet frem til nå? • Hva vil vi ha enda mer fokus på det neste halvåret? • Hva har fungert bra – hvorfor? • Hva kan vi gjøre annerledes – hvorfor? • Hva tror vi barna har fått utbytte av?
FEBRUAR	

Årsplan	Satsningsområdene: - Hvordan jobber vi med satsningsområdene? - Hva ønsker vi å ha fokus på dette halvåret?
MARS	
Årsplan	Arbeide med medvirkning og arbeid med progresjon: - Hvordan ser vi at vi har progresjon? - Hvordan ønsker vi at barna skal få medvirke i sin barnehage hverdag?
APRIL	
Årsplan	Arbeid med digitale verktøy: - Hvordan jobber vi med digitale verktøy? - Hva trenger personalet mer kompetanse på, og hvordan legges dette evn til rette for? - Hva ønsker vi å fokusere enda mere på?
MAI	
Årsplan	Arbeid med barnet begynner i bhg, begynner på skolen: - Hvordan sikrer vi en trygg og god bhg.start? - Hvordan sikrer vi en trygg og god overgang til skolen?
Årsplan	Satsningsområde neste år: Hva ønsker vi å ha fokus på neste bhg.år? Jobbe enda mer i dybden på nåværende satsningsområde?
Årsplan	Overganger internt i barnehagen: Hvordan sikrer vi en trygg og god overgang internt i bhg?
JUNI	
Årsplan	Årsevaluering: - Hvordan har arbeidet med de ulike fokusområdene fungert? - Hva kan vi ta med oss videre, og hvorfor? - Hva må justeres, og hvorfor?

11. Kilder og referanser

Kunnskapsdepartementet, (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrifter om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*

[Språkutviklende samtaler | udir.no](https://www.udir.no/sprakutviklende-samtaler)